

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Kansantaloustiede	Päivämäärä	4.6.2008
Tekijä(t)	Minna Suvanto	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	73
Otsikko	Merialueen ammattikalastuksen kannattavuus ja kustannusrakenne. Estimoinnin tehostaminen kalastajille suunnatun kirjanpitokyselyn avulla.		
Ohjaaja(t)	Professori Mika Widgrén, assistentti Samuli Leppälä		

Tiivistelmä

Euroopan unionissa noudatetaan yhteistä kalastuspolitiikkaa, jonka toteuttamiseksi tarvitaan yksityiskohtaista tietoa kalavaroista, kalastuslaivastosta sekä alan taloudellisesta ja sosiaalisesta tilasta. Tämän tiedon kerääminen on asetuksella määrätty jäsenvaltioiden tehtäväksi. Suomessa tiedon keräämisestä vastaa maa- ja metsätalousministeriö, ja varsinainen tiedonkeruu ja tilastointi suoritetaan ministeriön hallinnon alaisessa Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksessa (RKTL).

Kalastussektorin taloudellista tilaa on RKTL:ssä seurattu Tilastokeskuksen tilinpäätösaineiston pohjalta. Tilastokeskuksen aineistosta ei kuitenkaan pystytty erottelemaan kalastuksen tuottoja ja kustannuksia yritysten muusta toiminnasta, eikä aineisto mahdollista kuluerien raportointia vaaditulla tarkkuudella. Tämän vuoksi RKTL suoritti vuoden 2007 syksyllä pilottiprojektin, jossa otokseen valituilta kalastajilta pyydettiin korvausta vastaan yksityiskohtaiset, tuotto- ja kustannuserittäin erotellut kalastusta koskevat kirjanpitoliedot vuodelta 2006. Tässä tutkielmassa estimoidaan kalastajilta saatujen kirjanpitotietojen pohjalta ammattikalastuksen kokonaiskannattavuus ja kustannusrakenne. Saatuja tuloksia verrataan aikaisemmalla, Tilastokeskuksen aineistoon pohjautuvalla menetelmällä estimoituihin tuloksiin.

Merialueen ammattikalastus jakautuu alusten ja pyydystapojen mukaan neljään ryhmään: yli ja alle 24-metrisiin troolareihin, avomerikalastukseen ja rannikkokalastukseen. Otoksesta estimoitujen tulosten perusteella ammattikalastuksen kokonaisliikevaihto oli vuonna 2006 noin 19 miljoonaa euroa ja jalostusarvo reilu 10 miljoonaa euroa. Yli 24-metriset troolarit tuottivat valtaosan sekä kokonaisliikevaihdosta että jalostusarvosta. Kannattavuus oli jokaisessa ryhmässä prosentuaalisesti hyvällä tasolla, mutta euromääräisesti ainoastaan troolikalastusta voidaan pitää kannattavana.

Otoksen pohjalta estimoitu kalastuksen kokonaistulos oli Tilastokeskuksen aineistosta estimoitua kokonaistulosta pienempi, mikä viittaa siihen, että muun kuin kalastustoiminnan aiheuttamat tuotot ja kustannukset pystyttiin eliminoimaan otantatutkimuksella. Kustannusrakenne oli otoksen pohjalta estimoituna hyvin erilainen kuin aikaisemmalla estimointimenetelmällä, erityisesti polttoainekulujen osuus oli huomattavasti suurempi. Otostutkimuksen tuloksissa saattaa kuitenkin esiintyä jonkin verran harhaa otoksen pienuudesta ja epäsatunnaisesta poimintamenetelmästä johtuen. Jatkossa pitääkin pyrkiä otokseen koon nostamiseen. Myös otostutkimuksella estimoituja tuloksia ja Tilastokeskuksen tilinpäätösaineistoa yhdistämällä voidaan jatkossa saada laskettua tarkempia estimaatteja.

Asiasanat	ammattikalastus, kustannusrakenne, kannattavuus, ositettu otanta, suhde-estimointi, regressioestimointi
Muita tietoja	Tutkielma on tehty yhteistyössä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kanssa.